

TYPES OF SUPPORT YOUR CHILD CAN RECEIVE IN SCHOOL JAK MŮŽE BÝT PODPOŘENO VAŠE DÍTĚ VE VZDĚLÁVÁNÍ?

There have been several changes in the system of support for pupils with *special educational needs*. The purpose of these changes is to educate and teach all children together, if possible, and to provide all the needed support so that all children can manage in school. Before these changes, the support was aimed only at children with health problems (attention deficit, learning disabilities and other more serious health issues). Now this group also includes children from different cultures and the ones with insufficient knowledge of the language of instruction. These children are now also entitled to receive support in school (nursery, primary and secondary school).

V českých školách došlo k několika změnám v systému podpory dětí a žáků *se speciálními vzdělávacími potřebami*. Cílem současných změn je, aby se všechny děti, pokud je to jen trochu možné, vzdělávaly společně a byla jim poskytnuta maximální péče, aby školu zvládly. Tato podpora se dříve týkala jen těch dětí, které měly nějaké zdravotní potíže (poruchy pozornosti, specifické poruchy učení, ale i vážnější zdravotní problémy). Nově patří do této skupiny také děti z odlišného kulturního prostředí včetně dětí, které **dostatečně neznají vyučovací jazyk**. I tyto děti mají nyní nárok na podporu ve škole (mateřské, základní i střední).

This support is crucial for your child to feel confident in school, participate in the learning process and learn Czech language faster. It is **free of charge** and arranged entirely by the school. You and your child only need to visit Educational Counselling Facility, specifically Educational and Psychological Counselling Centre (**pedagogicko-psychologické poradna**), further referred to as Counselling Centre). This institution makes the decision about which form of support will the child receive. You will be given a report with the results for the school. Many Czech children are sent to the Counselling Centre for various types of testing as well.

Výše uvedená podpora je nesmírně důležitá proto, aby se Vaše dítě mohlo ve škole cítit dobře, snadněji se začlenilo do výuky a rychleji se učilo češtinu. Tato podpora pro dítě **je zdarma**, nemusíte nic doplácet a vše zařídí škola.

Od Vás je potřeba pouze **zajít s dítětem do školského poradenského zařízení (ŠPZ)**, konkrétně do **Pedagogicko-psychologické poradny (PPP, dále poradna)**, která rozhoduje o nároku dítěte na podporu. V poradně vyhodnotí jazykovou úroveň češtiny a dají Vám zprávu s výsledky pro školu. Poradna je instituce, kam jsou v ČR běžně odesílány i české děti k nejrůznějším typům vyšetření.

The school will benefit from this support, too! Having a child who doesn't speak Czech in the classroom makes the teacher's job more difficult. It is very important that your child goes to the Counselling Centre. **Without the recommendation from the Counselling Centre, the school doesn't have many options to support your child.**

Tato podpora pomůže i škole! Učitelé mají složitější práci, pokud mají ve třídě děti bez znalosti češtiny. Je tedy velmi důležité, abyste s dítětem do poradny šli. **Bez doporučení poradny škola nemá pro podporu Vašeho dítěte moc dalších možností.**

Types of support:

- **teaching Czech as a second language** (1 lesson a week in nursery school, up to 3 lessons a week in elementary and secondary school)
- special textbooks and teaching tools
- assistant teacher
- education support plan (**individual learning plan** or **pedagogical support plan**)
- adjusting the criteria for the admission process to secondary schools, eventually for passing the school leaving exam (maturita)
- up to 2 year extension of secondary or vocational school attendance

Podpůrná opatření jsou například tato:

- **výuka češtiny jako druhého jazyka** (v MŠ 1 hodina týdně, ZŠ a SŠ až 3 hodiny týdně)
- speciální učebnice a pomůcky
- asistent pedagoga
- plán podpory vzdělávání (**individuální vzdělávací plán** nebo **plán pedagogické podpory**)
- uzpůsobení podmínek při přijímacím řízení na SŠ, případně při skládání maturitní zkoušky
- v případě potřeby prodloužení délky vzdělávání až o 2 roky ve středním nebo vyšším odborném vzdělávání

Important information about testing in the Counselling Centre:

- The Counselling Centre must not reject your request for testing
- The period between submitting a request and the actual testing must not exceed 4 months
- If necessary, the testing may be performed in the presence of an interpreter. Either you can bring the interpreter (you can use the services of community interpreters or intercultural workers from various NGOs and Integration Centers) or he/she can be provided by the Counselling Centre.
- The Counselling Centre must inform you about the conditions of the service (you will be asked to sign so called informed consent) and provide you with a report.

Recommendation: If you do not manage to establish a co-operation with the Counselling Centre, please ask for help in school, in Meta or some other organization dealing with education, eventually the review body – National Institute for Education (NÚV).

Důležité informace o vyšetření v poradně:

- Poradna Vás při žádosti o vyšetření nesmí odmítnout.
- Od podání žádosti do termínu vyšetření přitom nesmí uplynout více než 4 měsíce.
- V případě potřeby může vyšetření proběhnout s tlumočnickem. Toho si můžete přivést sami (můžete přitom využít služeb komunitního tlumočení a interkulturních pracovníků neziskových organizací a integračních center), nebo jej může zajistit sama poradna.
- Poradna Vás je povinna srozumitelně informovat o podmínkách služby (pak budete vyzváni k podpisu tzv. informovaného souhlasu) a nakonec Vám předat zprávu z vyšetření.

Doporučení: Pokud se nepodaří navázat spolupráci s poradnou, můžete požádat o pomoc školu, společnost META nebo jinou organizaci zabývající se vzdělávací problematikou, případně revizní orgán Národního ústavu pro vzdělávání (NÚV).

HOW TO PROCEED:

1. Make an appointment in the Counselling Centre

The best way to make an appointment is to write a request. You can use this template:

Dear Sir or Madam,

I would like to make an appointment for my child (.....) in your Counselling Centre. He/she needs testing due to insufficient knowledge of Czech language.

The school needs a report with information about what degree of support should my child be included to and suggest suitable support measures.

I don't speak Czech, that is why I am asking you to inform me about the nearest possible appointment in writing.

Thank you for your understanding.

Regards

(.....)

Contacts:

(.....)

- 2. Go to the Counselling Centre on the set appointment.** There is no reason to feel apprehensive, the staff are experts used to working with children of various ages.
- 3.** You will be appointed a counsellor who will talk to your child, for example about pictures, to **evaluate his/her level of Czech language.**
- 4.** The counsellor will **write a report within 30 days and hand it to you.** Please make an agreement in advance about in what way will the report be delivered to you.
- 5.** The counsellor **will recommend the school which support measures should be taken.**
- 6.** Your approval with providing support to your child is required. You will sign a written consent.
- 7.** A report from the Counselling Centre expires in 1 – 2 years. We recommend to go for another testing 3 months prior to the expiration of the report.

V NÁSLEDUJÍCÍCH KROCÍCH JE POPSÁNO, JAK BUDETE POSTUPOVAT:

1. Objednejte se do pedagogicko-psychologické poradny

Objednáte se nejlépe písemně a poradna Vám termín přidělí. Můžete použít tento vzor:

Vážená paní/vážený pane,

chtěl/a bych tímto objednat své dítě (.....), k vyšetření ve Vašem poradenském zařízení z důvodu nedostatečné znalosti češtiny.

Škola potřebuje zprávu se zařazením dítěte do příslušného stupně podpory a s návrhem na vhodná podpůrná opatření.

Nemluví česky, proto prosím o přidělení nejbližšího možného termínu písemně.

Děkuji za pochopení.

S pozdravem

(.....)

kontakty:

(.....)

2. Přijďte s dítětem do poradny v daném termínu. Nemusíte se ničeho obávat, v poradně pracují odborníci, kteří běžně pracují s dětmi různého věku.

3. Pracovník poradny se Vás ujme, popovídá si s dítětem například nad obrázky, aby zjistil úroveň češtiny.

4. Pracovník poradny do 30 dnů zpracuje a předá Vám zprávu. Domluvte se na způsobu předání zprávy předem.

5. Pracovník poradny napíše doporučení podpůrných opatření šcole.

6. S poskytováním podpory dítěti je potřeba Váš souhlas, který stvrdíte podpisem.

7. Každá zpráva poradny je platná na období 1 – 2 roky. Doporučujeme minimálně 3 měsíce před uplynutím této doby požádat poradnu o nové vyšetření Vašeho dítěte.

What should the school do for pupils who need to receive support measures?

- The school will provide adequate support based on the recommendation from the Counselling Centre. This support is usually described in the support plan and the parents should be informed about it. The parents express their consent by signing this document.
- Parents in the Czech Republic are expected to co-operate with the school and be involved in educational process of their children. The school can suggest parents' involvement in the child's education in the support plan.
- The support will be provided during the validity of the Counselling Centre recommendation.

Co by škola měla dělat pro žáky s potřebou podpurných opatření?

- Škola na základě doporučení ŠPZ nastaví žákovi odpovídající podporu. Tato podpora obvykle bývá sepsána písemnou formou v podobě plánu podpory (IVP) a rodiče by o podpoře měli být informováni. Souhlas poskytují svým podpisem.
- Rodiče v ČR mají poskytovat součinnost a zajímat se o vzdělávání svých dětí. Škola tedy může do plánu podpory dát doporučení na zapojení rodičů do vzdělávání.
- Po celou dobu platnosti doporučení ŠPZ škola žákovi poskytuje odpovídající podporu.

Support plan (= way of learning) with specific procedures, objectives, content and teaching methods can be set for specific time according to the needs of the pupil. The school should keep a track of the pupil's progress and evaluate it with him/her. The support can be adjusted to the needs of the pupil.

Plán podpory (= způsob vzdělávání) s konkrétními postupy, cíli, obsahem a metodami vzdělávání můžou být nastaveny na různě dlouhou dobu, dle potřeby konkrétního žáka. Škola by měla průběžně sledovat pokrok žáka a společně s ním ho vyhodnocuje. Dle potřeby může případně plán podpory upravit.

The school has a partner in this situation and can use counselling and consult the teaching methods with the Counselling Centre.

Škola na to není sama a má možnost využít poradenství nebo konzultace jednotlivých postupů s poradnou.

Recommendation: If you suspect that the school is not providing sufficient support and it is not following the recommendations, you can contact the Counselling Centre and consult the problems with them.

Doporučení: V případě, že máte podezření, že škola dítěti neposkytuje dostatečnou podporu (v návaznosti na doporučení ŠPZ), můžete se obrátit na příslušné ŠPZ s žádostí o konzultaci této skutečnosti.

CHANGES IN THE PRE-SCHOOL EDUCATION ZMĚNY V PŘEDŠKOLNÍM VZDĚLÁVÁNÍ

Mandatory last year

The last year of nursery school is mandatory now. It means all preschoolers must be enrolled in a nursery school and they must attend. The absence must be announced in advance and justified, e.g. illness with medical certificate.

Povinný předškolní rok

Nově je poslední rok v mateřské škole zahrnut do povinné školní docházky. To znamená, že v tomto roce musí být všechny děti zapsány v některé mateřské škole a musí tam také docházet. Nepřítomnost dítěte musí být vždy předem ohlášena a zdůvodněna například nemocí dítěte a potvrzením lékaře.

Delaying school entry

It is quite common in the Czech Republic that in justified cases some children start school a year later. Delaying school entry is usually recommended by the nursery school. The staff will recommend the parents to visit the Counselling Centre, where specialists make an assessment if

delaying the school entry is suitable. The child must see a pediatrician who will provide his/her opinion. The recommendation of the pediatrician and Counselling Centre is analyzed by the parents who decide if their child's school entry will be delayed. Different mother tongue or insufficient knowledge of Czech should not be the reason for delayed school entry. The overall maturity of the child should be taken into consideration.

Odklad školní docházky

V České republice je poměrně běžné, že některé děti dostanou odklad školní docházky v odůvodněných případech a nastoupí do 1. třídy o rok později. Odklad školní docházky zpravidla navrhne mateřská škola. Doporučí tedy rodičům, aby s dítětem šli do poradenského zařízení (ŠPZ), kde odborníci vyhodnotí, zda je odklad pro dítě opravdu vhodný. Dítě musí také vidět pediatr a vydat k odkladu stanovisko. Doporučení lékaře a poradenského zařízení vyhodnotí rodič a rozhodne, zda dítě do školy i přesto pošle, či se bude řídit doporučeními. Děti s odlišným mateřským jazykem by neměly mít odklad jen z důvodu nedostatečné znalosti češtiny. Důležitá je komplexní zralost dítěte i v dalších aspektech.

Preparatory class

Children who were officially granted the school entry delay, can either continue attending the nursery school or they can start preparatory class at primary school. Preparatory class is designed for children with school entry delay so the emphasis is on preparation for primary school. Another advantage is fewer pupils in the class (max. 15). There is no preparatory class in every elementary school, but you can find one in many locations.

Přípravná třída

Děti, které mají přiznaný odklad školní docházky, mohou chodit ještě jeden rok dál do mateřské školy, nebo mohou být přijaty do přípravné třídy při základní škole. Přípravná třída je určena právě dětem s odkladem, proto se v ní klade důraz na přípravu na školu. Další výhodou přípravné třídy je snížený počet dětí (max. 15). Přípravnou třídu nemá každá základní škola, ale nějaká se většinou najde v každé oblasti

HOW CAN YOU SUPPORT YOUR CHILD AT SCHOOL? CO MŮŽETE UDĚLAT PRO PODPORU VAŠEHO DÍTĚTE VY?

Organized leisure time activities

It is crucial for children to spend their leisure time in a meaningful way, meet their Czech peers and learn Czech language naturally. This can help them to make significant progress at school. Sign them in for leisure time activities!

There is a well-developed network of leisure time activities for children from very young age. They are organized by schools and other institutions – **children and youth houses** (domy dětí a mládeže), elementary art schools (základní umělecké školy), drop-in centres for youth (nizkoprahové kluby), NGOs etc. These activities are paid, the ones in schools and children and youth houses are more affordable. Activities of the drop-in centres for youth are free of charge.

Volnočasové aktivity

Pro děti je nesmírně důležité, aby mohly podnětně trávit volný čas a setkávat se se svými českými vrstevníky a učit se tak česky přirozeným způsobem. Díky tomu mohou dosáhnout mnohem rychlejšího pokroku i ve škole. Přihlaste je tedy na volnočasové aktivity!

V České republice existuje rozvinutá síť volnočasových aktivit pro děti už od předškolního věku. Ty často nabízejí samotné školy, potom také další instituce jako **domy dětí a mládeže (DDM)**, **základní umělecké školy (ZUŠ)**, **nízkoprahové kluby**, neziskové organizace a další. Kroužky jsou zpravidla placené, ve školách a DDM bývají cenově dostupnější. Aktivity nízkoprahových klubů bývají zdarma.

Examples of Leisure Time Activities:

- Sport Programs
- **Art and Music Programs**
- **Scouting, Tourist Clubs and other activities**
- **Summer Camps and Day Camps**

Příklady volnočasových aktivit:

- sportovní a pohybové kroužky
- **výtvarné a hudební kroužky**
- **skautské, turistické a další zájmové oddíly**
- **letní a příměstské tábory**

What to do with children at home?

You can help your child develop positive attitude to Czech language and keep on improving it even at home. We recommend:

- Be a role model and learn Czech, too
- stick labels with Czech names on objects in your house,
- watch children stories and programmes on TV, listen to Czech songs,
- go for family trips around Czech Republic.

A co doma?

I v čase, který trávíte s dětmi doma, je možné pomoci dítěti budovat vztah k češtině a nový jazyk rozvíjet. Doporučujeme:

- buďte svému dítěti příkladem a učte se česky také,
- na předměty v bytě můžete např. nalepit štítky s českými názvy,
- sledujte pohádky, filmy nebo televizní programy v češtině, poslouchajte české písničky,
- jezděte na rodinné výlety po České republice.

Our Final Recommendation: your child is entitled to use her/his own name, it is an important part of one's identity. Using a Czech name has no impact on integration at school.

Doporučení na závěr: Vaše dítě má právo být oslovováno vlastním jménem, jméno je důležitou součástí identity každého člověka. Přidělení českého jména nemá vliv na integraci do školy.

NEED HELP? CONTACT US:

POTŘEBUJETE PORADIT? OBRAŤTE SE NA NÁS:

META, o.p.s. – Services for foreigners:

META, o.p.s. - Služby pro cizince:

Žerotínova 1124/35

130 00 Praha 3 - Žižkov

Tel: +420 775 339 003

poradenstvi@meta-ops.cz

META, o.p.s. – Společnost pro příležitosti mladých migrantů

Ječná 17, 120 00 Praha 2
tel.: +420 222 521 446
+420 773 304 464

IČ: 26982633
č. účtu: 2300884089/2010

www.meta-ops.cz
www.inkluzivniskola.cz
e-mail: info@meta-ops.cz